LAISVĖ—LIBERTY
Vienintelis lietuvių kalboje dienraštis Rytinėse Valstijose
Dalis Queens apskrityje (N. Y. $11.00
Kanadoje 11.00
Kitur užsienyje 15.00
Metam prenumerata:
Jungtinėse Valstijose 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian daily in Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone VIrginia 9-1827
PRICE 5c A COPY

No. 94 **** Richmond Hill 19, N. Y., Antradienis, geg. (May) 14, 1957 **** METAI 47-ti

KRISLAI

Gana sunkiai!
Valdžios klaida.
Piktas žmogus.
Iš Wilkes Barre tiesiai į Kauną
Tinginių ir sukčių globotojai.

Rašo **A. Bimba**

Nors nesmagu, bet su faktais reikia skaitytis. Turime prisipažinti, kad Laisvės finansinis vajus eina per lėtai. Dar tik pora tūkstančių dolerių tesukelta, o jau visas mėnuo prabėgo.

Per likusius du mėnesius teks sukelti aštuonis tūkstančius! Po keturis tūkstančius per mėnesį!

Reikalas visiems susirūpinti: ir smarkiau darbuotis. Iš labai daugelio kolonijų dar jokių žinių negauta. O juk ten dar randasi labai smarkių laisviečių!

Nebelaukite ir nebedelskite, draugai!

Dabar jau aišku, kad daug, labai daug, šimtai Amerikos jaunuolių veržte veržiasi į Pasaulinį jaunimo festivalį Maskvon.

Tai gražus, sveikintinas reiškinys.

Reikia didžiuotis, kad mūsų kraštо jaunasis talentas nori Amerikai gražiai ir garbingai atstovauti.

Mūsų valdžia tam jaunimui turėtų padėti, jį paraginti, padrąsinti.

Deja, elgiamasi atbulai. Sakoma, kad Valstybės departmento žmonės tokius jaunuolius bara už norą dalyvauti festivalyje. Kalbama jiems, kad jie ten dalyvaudami blogo padarysią Amerikai!

Egiptas paėmė už ausių ir išmetė laukan korespondentą Mr. McGurn — išmetė už nesiskaitymą su teisybe ir žurnalistine morale.

Dabar tas Mr. McGurn visą savo tulžį išlieja prieš tą tolimą žemę. Daugiausia, žinoma, tenka prezidentui Nasseriui.

Bloga su tokiais piktais žmonėmis. Jie nenaudingi nei sau, nei visuomenei.

Skaitau įdomų pranešimą iš Wilkes Barre, Pa. Sako, kad tenykštis lietuvis gyventojas William Tamolaitis telefonu susisiekė su Kaune gyvenančia savo motina ir gražiai pasikalbėjo. Pokalbis tęsėsi 35 minutes. Kiekviena minutė jam kaštavo keturis dolerius.

Mr. Tamolaitis, sakoma, pasiskundžia dėl lėšų. Už kokio pusmečio jis vėl savo motinai telefonuosiąs.

Girdi, "Tamolaitis išgirdo iš motinos, kad ji ir jo keturi broliai — seserys sveiki ir gyvi..."

Ši žinia nepatiks tiems, kurie tebegieda apie "geležinę uždangą".

Juk gerai, kad Lietuvos valdžia ir žmonės ieško būdų kovai su tinginiais ir sukčiais.

Bet netaip supranta ir galvoja smetoninininkų Dirvos ponas Vincas Rastenis, kadaise Lietuvoje buvęs dideliu žmogum — dideliu smetonlaižiu, netgi tautininkų partijos sekretorium. Savo laikraščio gegužės 2 d. laidoje ilgu straipsniu Vincas gailiai apverkia tokių tinginių ir sukčių likimą. Girdi, jiems bus riestai: jie bus baisiai nuskriausti, nes turės eiti ir naudingu darbu pasidaryti pragyvenimą!

Man gi tikrai gaila ponо Rastenio, tinginių ir sukčių globotojo. Jo tų ašarų joks padorus lietuvis nepasigailės.

Colombijos diktatorius jau išsinešdino Ispanijon; dar nežinia, kokį režimą steigs

Bogota. —Praeitą savaitgalį diktatorius gen. Rojas Pinilla, kuris valdė diktatoriniu būdu nuo 1953 metų, išsinešdino Franco Ispanijon. Rojasą nuvertė žmonių demonstracijos už demokratinę santvarką ir laisvus rinkimus. Prieš diktatūrinę valdžią taipgi stojo katalikų bažnyčia.

Bet koks režimas nusistovės Colombijoje, kol kas neaišku. Prie valdžios vairo stojo kelių karininkų taryba-junta, kuri žada demokratinius rinkimus. Kai kurios demokratinės pakaitos jau padarytos — nuimta cenzūra ir panaikintas karinis stovis. Sostinėje Bogotoje susirinkusios minios sveikino Rojaso nuvertimą.

Sudarytas naujas kabinetas, į kurį įeina dviejų vadovaujančių partijų, Liberalų ir Konservatorių, ministrai.

Pakelyje į Ispaniją gen. Rojas sustojo britų valdomoje Bermudoje. Ten jis pareiškė, kad už jo nuvertimą vyriausiai atsakinga katalikiška klerikalija.

Colombijos spauda sako, kad šalyje dabar egzistuoja demokratinė valdžia, bet kai kurie laikraščiai pabrėžia, kad tik po nekurio laiko bus galima pasakyti, kokia tvarka ten nusistovės.

Maršalas Montgomery pas prezidentą Eisenhowerį

Washingtonas. — Gettysburge lankėsi pas prezidentą Eisenhowerį jo senas kovos draugas, britų generolas Montgomery, kuris praeito karo metu buvo Eisenhowerio vyriausias padėjėjas. Gettysburge jie abu apžiūrėjo senus kovos laukus, kur pilietinio karo metu kovėsi šiauriečiai prieš sukilėlius-konfederatus.

Maršalas Montgomery liks šioje šalyje nekurį laiką.

Francūzijos KP remia Tunisijos kovą už laisvę

Paryžius. — Paryžiuje įvyko Francūzijos Komunistų partijos ir Tuniso Komunistų partijos delegacijų derybos.

Delegacijos apsvarstė abi partijas dominančias problemas ir priėmė bendrą deklaraciją, paskelbtą laikraščio "Humanite".

Francūzijos Komunistų partijos delegacija, sakoma deklaracijoje, karštai sveikina Tunisą iškovojus nacionalinę nepriklausomybę, ir užtikrina tunisiečių tautą, kad Francūzijos darbininkų klasė ir liaudis yra broliškai solidarios su ja.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Roma. — Italijos valdžia planuoja uždrausti automobilių lenktynes, ypatingai pavojingasias lenktynes, kurios žinomos kaip "Mille Miglia" ("Tūkstantis mylių"). Praeitą savaitgalį tose lenktynėse žuvo 14 asmenų, jų tarpe 13 stebėtojų, įskaitant penkis vaikus. Dešimtys asmenų sužeista.

Bagdadas. — Čia dabar randasi Saudi-Arabijos karalius Saudas ir taipgi manoma, kad atvyks Jordano karalius Husseinas. Tokiu būdu tai bus trijų reakcinių arabiškų karalių — Arabijos, Irako ir Jordano — pasitarimai, nukreipti prieš pažangias arabiškas respublikas, Egiptą ir Siriją.

Bombėjus. — Įvyko Bombėjaus savivaldybės rinkimai. Kongreso partija, kuri anksčiau turėjo absoliutę daugumą miesto taryboje, dabar iš 131 deputato turi tik 55. Vieningos opozicijos frontas, Maharaštra Samiti, gavo 66 vietas, komunistai jų tarpe turi 13.

Jungtinės Tautos. — Generalinis sekr. Hammarskjoldas ir jo asistentantas R. Bunche grįžo iš Izraelio.

Washingtonas. — Eisenhoweris pakvietė Maroko sultoną Ben Juseфą atvykti ateinantį rudenį Amerikon. Pakvietimas priimtas.

Washingtonas. — Prezidentas Eisensoweris ir Pietinio Vietnamo prezidentas Diemas išleido bendrą pareiškimą apie "komunizmo pavojų Azijoje".

Paryžius. — Laikraštis "Humanite" ir karikaturistas L. Mittelberg tapo nuteisti 100,000 frankų pabauda, kam atspausdino karikatūrą, kuri rodė francūzų kareivį su automatu rankoje stovintį ant nužudyto alžyriečio kūno.

Goldo išteisinimas iššaukė didelį pasitenkinimą kailiasiuvių tarpe, nors B. Gold dabar jau nelaiko jokio posto toje unijoje.

Chruščiovas atsakė į "Times" klausimus

New Yorkas. — Platų susidomėjimą pasaulyje sukėlė interviu, kurį Maskvoje New York "Times" korespondentui Tarner Catledge davė N. Chruščiovas.

Interviu svarbiausieji punktai buvo:

Jo (Chruščiovo) kalbos, sakytos TSRS KP suvažiavime tekstas, skleistas Amerikoje, buvo Amerikos žvalgybos sufabrikuotas;

Nepaisant ideologinių skirtumų, Amerika ir Tarybų Sąjunga gali sugyventi, bet jeigu Dulles tęs tą savo "Rytų Europos išlaisvinimo" politiką, šimtmečiai gali imti, iki bus susitarta, nes tuo atžvilgiu nuolaidų negali būti;

Stalinas buvo didis revoliucionerius ir marksistas, bet turėjo tam tikras silpnas puses, kurias savo testamente nurodė Leninas. Kad tas iškelta, neapgailėtina, ir apie jo padarytą žalą, lygiai kaip užsitarnavimus, ir ateityje bus kalbama.

Varšuva. —Lenkijos Komunistų partijos (PPR) C. komitetas šį trečiadienį pradeda savo plenumą. Plenumas svarstys, ar pašalinti J. Bermaną, kuris skaitomas labiausiai atsakingu už kalinimus ir opozicijos persekiojimus prieš tai, kaip Gomulka stojo prie vairo.

Dešinieji socialistai jau nori sugrįžt į koaliciją Italijoje

Roma. — Valdžios krizė tapo sukelta fakto, kad vice- premjeras Saragatas ir kiti dešinieji socialistai nutarė pasitraukti iš koalicinės valdžios su krikščionimis demokratais. Bet jau praeitą savaitgalį paaiškėjo, kad dešinieji socialistai kaip ir apgailestaują tą žingsnį — Saragatas davė suprasti, kad jeigu Segni vėl imtųsi sudaryti kabinetą, tai jis ir kiti dešinieji socialistai į kabinetą vėl įeitų kaip praeityje

Sakoma, kad tarpe Saragato nutarimo pakeisti nusistatymą prisidėjo kairiųjų socialistų posėdis. Kairiųjų Socialistų partijos direktoriatas (nacionalinis komitetas) posėdžiavo ir pagaliau po karštų diskusijų ir dalinai prieš Nennio norą nutarė tęsti bendradarbiavimą su komunistais, laiks nuo laiko, reikalui esant, su jais tartis, nors nepalaikant nuolatinio vieningos akcijos pakto, kaip tai būdavo praeityje.

Manoma, kad tas nutarimas įtikino Saragato socialistus, kad nėra vilties vienytis su kairiaisiais socialistais, ir todėl gal geriausias dalykas jiems pasilikti koalicijoje su krikdemais.

19 vadovaujančių socialistų už karo galą Alžyre, prieš Molletą

Paryžius. — 19 vadovaujančių Francūzijos socialistų, jų tarpe 12 parlamento deputatų, išleido pareiškimą už karo pabaigimą Alžyre. Jie taipgi pasmerkė dabartinį socialistinį premjerą Molletą, sakydami, kad jis nededa pakankamai pastangų karą baigti.

Protestuojančių socialistų grupei vadovauja Robert Verdier, vienas žymiausių socialistų vadų. Nors ta grupė sudaro mažumą, jos pareiškimas tapo atspausdintas partijos organe "Le Populaire".

Paskutiniame Socialistų partijos kongrese, kuris įvyko praeitos savaitės birželio mėnesį, rezoliucija yra miglota. Joje pasmerkiami "kraštutinieji alžyriečiai", kurie peraštriai kovoja prieš Francūziją, ir taipgi "ekstremiai francūz. kolonistai". Bet nepasakoma už karo pabaigimą.

Spauda sako, kad dabar trečdalis Socialistų partijos centro komiteto stoja prieš Molletą.

Darbo unijų kovos lauke

New Yorkas. — Valdžia atšaukė savo kaltinimus prieš Ben Goldą, žinomą kailiasiuvių unijos vadovą, kuris 1950 metais turėjo pasirašyti po Taft-Hartley įstatymo reikalaujamu nekomunistiniu liudijimu ir paskui buvo kaltinamas melavime.

Jis buvo nuteistas trejiems metams kalėjimo, bet vėliau Aukščiausias teismas nuosprendį atmetė. Naujos bylos sprendimas turėjo prasidėti šią savaitę, nes valdžia apeliavo, bet dabar apeliacija atšaukta, nes, matyt, valdžia nesitikėjo bylą laimėti.

Baltimore. — Bethlehem Steel Corporation išmetė iš darbo šešis unijistus, nes jie pasinaudodami penktuoju konstitucijos priedu atsisakė liudyti Kongreso komitetui apie savo politinius įsitikinimus. Išmestųjų tarpe randasi A. Ostrowaki, praeito karo veteranas, kuris buvo sužeistas fronte.

Kairiečiai sudarė pastovų forumą socializmo idėjoms ir bendrai veiklai aptart

New Yorkas. — Įvairios socialistinės grupės sudarė pastovų vieningą forumą, kuris pavadintas American Forum for Socialist Education. Į jį įeina 40 žymių asmenų, kurie atstovauja įvairiausias kairias grupes. Jų tarpe randasi du vado-Blumberg. Taipgi įeina eivaujanti komunistai, Doxey Wilkerson ir Albert lė asmenų, kurie komunitams artimi, kaip tai prof. DuBois, "National Guardian" redaktorius McManus ir kiti.

Forumo nacionalinio komiteto sekretorium tapo Sidney Lens, plačiai žinomas Chicagos unijų veikėjas. Vice-prezidentais yra Chicagos universiteto profesorius Kermit Ely, Californijos rašytojas Milton Mayer, "Liberation" žurnalo redaktorius Bayard Austin ir eilė kitų.

Į komitetą taipgi įeina Bert Cochran, atstovaująs kairiai-socialistinę grupę, kuri spiečiasi aplink žurnalą "The American Socialist", Joseph Starobin, buvęs komunistas, kuris neseniai pasitraukė iš partijos, Harvey O'Connor, žinomas rašytojas, Farrell Dobbs, trockistas ir t. t.

Pastovaus vieningo forumo pareiškime sakoma, kad jo siekis yra suvesti visas kairias grupes Amerikoje ir leisti joms pasikeisti nuomonėmis, kad siekti vienybės, bet taipgi pabrėžiama, kad susidėjusios grupės dar turi didelius prieštaravimus.

(New York "Times" sako, kad gavo žinių, jog komunistai ir Socialistų darbininkų partija, kaip vadinasi trockistai, veda pasitarimus apie bendrų kandidatų išstatymą New Yorke, kai ateis rinkimai.

Gyvenimas Lietuvoje

Televizijos aparatai darosi skaitlingesni

Vilnius. — Televizijos aparatai, kurie čia vadinami "televizoriais", vis labiau plinta Vilniuje. Televizijos stiebai, rodanti, kad name randasi televizijos aparatas, jau senokai plito Vilniuje, bet dabar jų daugėjimas sustiprėjo, kadangi iš Vilniaus dabar perduodamos nuosavos lietuviškos televizijos programos.

Krautuvėje "Radijos-muzika", Elektros reikalų krautuvėje, kuri randasi Liudo Giros gatvėje ir universalinėje parduotuvėje (department-štore) parsiduoda visokio dydžio ir rūšių televizijos priimtuvai ir jie masiniai perkami.

Atidarytas naujas kino-teatras "Vasara" Vilniuje

Šalia kino teatrų "Pergalės", "Aušros", "Žvaigždės", "Tėvynės" ir kelių kitų Vilniuje, dabar atsidarė naujas kino-teatras, pavadintas "Vasara". Pirmas tame teatre rodytas filmas buvo "Širdis dainuoja". Tame teatre filmus pradeda rodyti pirmą valandą popiet ir kas antrą valandą programa kartojama. Paskutinis rodymas prasideda 9 val. vakare. Naujasis teatras pilnai moderniškas ir jaukus.

Rusiški žurnalai apie lietuviškus rašytojus

Vilniuje gautas tarybinis literatūrinis žurnalas "Znamia" ("Vėliava") recenzuoja R. Mizaros knygą "Mortos Vilkienės Divorsas", kuri išversta rusų kalbon. Kritikė Jefimova tame teoretiniame literatūros žurnale sako, kad minimoji knyga vaizduoja tuos Amerikos gyvenimo aspektus, kuriuos klasikas Dreizeris vadino tragiškais.

Žurnalas "Družba Naradov" ("Tautų Draugystė") recenzuoja ir taipgi aukštai įvertina jauno lietuvio poeto A. Pabijūno poezijos rinkinį "Skersvėjai".

Lietus sulaikė miškų gaisrus Rytų valstijose

New Yorkas. — Šeštadienį ir sekmadienį ilgai lauktas lietus New Yorko valstijoje, Naujojoje Anglijoje ir Pennsylvanijos dalyse sustabdė gaisrus, kurie bubo pradėję plėstis. New Yorke gub. Harrimanas nuėmė uždraudimą piknikavimo ir stovyklavimo miškuose. Mat, anksčiau bijota, kad gyventojams lankantis miškuose dar daugiau gaisrų gali kilti. Dabar, miškams esant labiau drėgnais, tas pavojus atpuolė.

Dar neapskaičiuota, kiek žalos sausrų sukelti gaisrai padarė, bet sakoma, nudegė nemaži plotai.

Keturiolikmetė, bet jau prostitutė, dargi motina

Taipei. — Čiango valdomoje Formozoje žydi prostitucija, į kurią įtrauktos mažametės mergaitės. Štai dabar teisme iškelta, kad viena 14 metų mergaitė "tapo prostitute, kad išlaikyti savo 10 mėnesių kūdikį ir 64 metų motiną".

Finansinė parama Laisvei visada reikalinga.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

President CLEMENT BREADY; Secr.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year $10.00	Canada and Brazil, per year $11.00
United States, per 6 months $6.00	Canada and Brazil, 6 months $6.50
Queens Co. ..... $11.00 per year	Foreign countries, per year $15.00
Queens Co. ..... $6.50 per six mos.	Foreign countries, 6 months $8.00

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879

TELEVIZIJA LIETUVOJE

SU GEGUŽĖS MĖNESIO 1 diena Lietuvoje pradėjo veikti televizija.

Vilniuje pastatytas milžiniškas plieno "bokštas, pro kurį transliuojama televizija, pastatyti didžiuliai rūmai, keturių aukštų, baltuoją rūmai, kur įrengtos televizijos studijos, Lietuvos televizijos transliavimo centras.

Kaip praneša Lietuvos spauda, visą tai padėjo Lietuvos žmonėms įruošti Leningrado inžinieriai.

Televizijos centro vyr. inžinierius yra **L. Ignatavičius.** O televizijos centro aparatinio-studijinio bloko vyr. inžinierius — **E. Dautartas.**

Televizijos studijos direktorė — **St. Borisienė.**

Pirmoji į Lietuvos žmones per televiziją kalbėjusi, maloni, daili lietuvaitė pranešėja **Gražina Bigelytė.**

Čia suminėjome tik keletą pavardžių asmenų, dalyvaujančių Lietuvos televizijos centre pirmomis dienomis. Jų ten, be abejonės, yra daug, visi paruošti, pralavinti. Tai vis naujos, jaunos jėgos, išauklėtos, išmokslintos dabartinės (Tarybų) Lietuvos!

Gražiai televizijos operatorius Algirdas Araminas pasakė Bigelytei prieš pradėsiant jai kalbėti, prieš pradėsiant pranešinėti televizijos programą:

"Kap debesėlis, per aro erdves pradėsi kelionę, Gražina!. . ."

Iš spaudos matome, kad Televizijos studijose bus daug moterų-merginų. Štai kelios kitos pavardės: **Genovaitė Varkavičiutė, Marija Gaidamavičiutė, Lena Karpova ir kt.** Džiaugtis reikia, kad Lietuvos moteris vis dažniau ir dažniau atsistoja į pramonės, mokslo ir kultūros įstaigų priešakį!

—:—

ATSITIKTINAI ANKSTOKAI mus pasiekė Vilniaus "Tiesa" už balandžio 20 d. Joje skaitome:

"Vilniaus televizijos centro statybos ir montavimo darbai užbaigti. Į savo postus stojo telecentro valdymo kolektyvas. Bandomasias laidas jau paruošė jauna Vilniaus televizijos studija. Kokią programą televizijos studija numato parodyti respublikos darbo žmonėms pirmaisiais telecentro veikimo mėnesiais? Kaip ši programa bus plečiama ir tobulinama? Su tokiais klausimais 'Tiesos' korespondentas kreipėsi į Vilniaus televizijos studijos direktorių ST. BORISIENĘ.

"Borisienė papasakojo:

— Pirmąją bandomąją televizijos laidą esame pasiruošę parodyti šiandien vakare. Programoje — kinoapybraiža "Tarybų Lietuva", meninis kinofilmas "Prologas". Gegužės Pirmąją respublikos darbo žmonės per televizorius pamatys šventinę demonstraciją Tarybų Lietuvos sostinėje. Po to parodysime mūsų respublikos kinostudijos meninį filmą "Tiltas" ir kt.

"Kol kas programos bus duodamos du kartus per savaitę — šeštadieniais ir sekmadieniais. Bus rodomi kinofilmai, nedidelės visuomeninės-politinės, literatūrinės bei muzikinės laidos. Nebus užmiršti ir mažieji žiūrovai.

— Kokios televizijos laidos organizuojamos gegužės-birželio mėnesiams?

— Keletas televizijos laidų, — atsakė Borisienė, — bus skiriama temai apie respublikos revoliucinę praeitį. Bus suruoštos taip pat televizijos laidos "Su kokiais laimėjimais Tarybų Lietuvos darbo žmonės sutinka Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 40-ąsias metines", "Keliaukime po gimtąjį kraštą" ir kitos. Per televiziją numatome parodyti kinofilmus "Keturiasdešimts pirmas", "Mano duktė", naują lietuvišką filmą "Auksinės burės", naują bulgarų meninį kinofilmą "Dimitras Gradečij" ir kt. Žiūrovai taip pat bus supažindinami su naujaisais kinožurnalais "Dienos naujienos", "Tarybų Lietuva", "Sportas" ir kt.

"Jauniesiems žiūrovams ruošiame Kapsuko dramos teatro lėlių spektaklį "Užburta klumpė". Jie taip pat pamatys filmus "Durklas", "Raudonoji gėlelė", multiplikacinį filmą "Milijonas maiše".

— Kaip televizijos laidos plėsis ateityje?

— Po kurio laiko mūsų televizijos centras iš broliškųjų respublikų gaus kilnojamąją aparatūrą. Tada bus galima laidas įvairinti ir gausinti. Televizijos žiūrovai bus operatyviai supažindinami su svarbiausiais respublikos ir šalies politinio, ekonominio ir kultūrinio gyvenimo įvykiais, mokslo ir technikos naujovėmis. Per televiziją bus transliuojami koncertai iš Vilniaus koncertinių salių, Vilniaus teatrų spektakliai, respublikos stadionuose vykstančios sportinės varžybos. Bus galimybių padidinti ir pačių laidų skaičių. Televizijos laidos bus perduodamos tris-keturis kartus per savaitę.

— Ką galėtumėte pasakyti apie televizijos studijos darbuotojus?

— Kaip ir pats televizijos centras, mūsų studijos kolektyvas yra visiškai jaunas, patyrimo, žinoma, neturi. Čia mums į pagalbą atėjo broliškųjų respublikų televizijos studijos. Daugumas mūsų darbuotojų mokėsi Maskvos, Rygos, Talino televizijos studijose. Štai, studijos režisierius Gruodis, dailininkas Vilutis, režisieriaus asistentas Lauciūnas buvo išvykę pasimokyti į Rygą. Garsų režisierius Bičiūnas, garsų operatorius Varkavičiutė, režisieriaus asistentas Marcinkus tobulinosi Taline.

"Nors mūsų kolektyvas jaunas, — baigdama pasakė St. Borisienė, — tačiau jis kupinas kūrybinių sumanymų, minčių. Mes tikimės, kad Vilniaus televizijos laidas padarysime turiningas ir įdomias".

—:—

ATRODO, kad iš karto dar ne visa Lietuva galės naudotis Vilniaus televizija. Ji bus praplėsta vėliau.

Taipgi neapsigaukime manydami, kad jau kiekvienas Lietuvos gyvenamasis namas turės televizorių (priimtuvą). Ar Amerikoje kiekvienas gyvenamasis namas jį turi?!

Bet pasakysime tai: Televizijos įkūrimas Lietuvoje turi milžiniškos reikšmės. Televizija ten suvaidins didžiulę rolę žmones ne tik linksminant, o ir keliant jų kultūrinį lygį!

Amerikos lietuviai, kurie džiaugiasi kiekvienu savo tautos pasiekimu, džiaugiasi ir šiuo kultūriniu jos žygiu, kuris, be abejonės, yra tik gera pradžia!

Tyrulių paslaptys...

"Paslaptingos buvo Didžiųjų Tyrulių balos... Tyliais vasaros vakarais, kai uodo zyrimas buvo girdimas net kitame kaimo galę, rūko padengtoje baloje imdavo klingsėti. Žmonės sakydavo, kad tai velniai: jie baloje išsiperi vaikus ir paskui, krikštynose gerdami degtinę, klingsi. Apsiniaukusiais vasaros ir rudens vakarais baloje dažnai žalsvos liepsnelės blykčiojo. Anot žmonių, tai nerimdavo ir blaškydavosi joje nuskendusių žmonių vėlės..."

Tai eilutės iš archeologo P. Tarasenkos knygos "Didžiųjų Tyrulių paslaptys." Ją mėgsta jauni ir suaugę, bet labiausiai iki šių dienų išlikusių didžiulių Tyrulių papelkių gyventojai. Ir kaip ši knyga nejaudins Radviliškio rajono Polekėlės ir kitų apylinkių vyresnės kartos žmonių, jei tose pelkėse prabėgo ne vieno geriausi vaikystės ir jaunystės metai, paskui karvių bandą vaikščiojant ar pelkėtą jų pakraščių žemę dirbant. Todėl ilgais žiemos vakarais, kai Rinkšelio, Vaičekausko ir dešimties kitų Tyrulių papelkės gyventojų vaikai rytojaus dienos pamokas mokosi ar knygas skaito, jų tėvai prisimena savo ir savo bendramečių gyvenimą tuo metu, kai čia šeimininkavo savo žiaurumu visoje Lietuvoje liūdnai išgarsėjęs smetoninis generolas Plechavičius.

Dabartiniai vienuolikto-kai kitaip neįsivaizduoja savo gyvenimo: sėdi klasėje, klausaisi mokytojų žodžių, diskutuoji klasės ar komjaunimo susirinkime apie jaunuolio vietą gyvenime. Atrodo, taip visuomet buvo, taip įprasta, pagaliau "taip reikia." Ir iš kur jiems žinoti, jei jie, septynerių metų berniukai ir mergytės, pirmą kartą mokyklos slenkstį peržengė tik 1946 metais, kai iš mūsų krašto jau buvo išvyti hitlerininkai ir jų pakalikai. Ir tik mokytojai, tėvai, vyresnieji draugai jiems primena, kad taip seniau nebuvo, kad jų laimingas gyvenimas — Tarybų valstybės gyvavimo ir veiklos rezultatas.

-:- -:- -:-

Polekėlė niekuo nesiskyrė nuo eilinių kitų buržuazinės Lietuvos užkampių. Skirtumas gal buvo tik tas, kad čia į savo dvarą dažnai atvykdavo "žymesnis" už kitų vietovių ponus dvarininkas Plechavičius. Atvažiuodavo jis čia ne pelkių ir savo kumečių pasiilgęs; iš Kauno ji čia traukdavo seno biznieriaus jausmas — daryti viską, kad į jo sąskaitą iš Polekėlės dvaro plauktų didesnė ir apvalesnė litų suma, uždirbama kumečių prakaitu. Bažnyčia, karčiama ir mažytė pradinė mokykla—štai viskas, kas buvo anuo metu prieinama vietos darbo žmonių vaikams ir jaunimui.

Senas fašizmo tarnas ūsočius Plechavičius, tiesa, savo kumečiams, vietos gyventojų pasakojimu, stengėsi būti "geresniu" už Daujotų ir Jonaitiškės dvarponius. Jiems ir atlyginimą didesnį stengdavosi mokėti, ir šiaip norėdavo įtikti. Ir tai suprantama: jis gerai orientavosi tautininkų diplomatijoj. Pagaliau jį, dešiniąją Smetonos ranką, užimamoji padėtis vertė dėtis "geradariu," "prastų žmonių mylėtoju." Tačiau sunku buvo vilkui avies vaidmenį vaidinti.

Čiutelių geležinkelio stoties sargas Galinauskas pasakoja:

—Oi žiaurus buvo tas senis Plechavičius. Supykęs, būdavo, ir pertrauks mažam ar senam lazda per sprandą.

Kai kas pasakoja ir tokius dalykus: Plechavičius norėdavęs įsigyti populiarumą vaikų tarpe, mėgdavęs jiems saldainių ar 10 centų kyštelėti. Būdavo ir taip, kad susitikęs apskurdusį papelkių gyventojų vaiką, išsikvies tėvus ir lieps geriau vaiką rengti.

—Tai kad neturime iš ko, — teisinsis šie.

—Reikia, motin, reikia. Daugiau dirbkit, mažiau tinginiaukit, — žagsėdamas po sočių pietų, postringaus generolas. Ir pasakys ilgą pamokslą "apie jaunimo reikšmę kuriant šviesią tautos ateitį..."

—Toks turtingas būdamas, gal kartais mokyklą apylinkėj pastatė? — teiraujamės vietos gyventojų. Šie juokiasi:

—Ką jūs! Jis tik bažnyčiai pamatus padėjo...

Ne. Nei Plechavičius, nei kiti vadinamieji "tautos vadai" nesirūpino liaudies švietimu, jos kultūra, nors ir mėgdavo savo kalbose ir straipsniuose apie tai su didžiausia "pompa' kalbėti. Jų valstybinė veikla, "rūpinimasis" liaudimi prasidėdavo ir baigdavosi savajame centriuke, nuolatiniuose baliuose, zosių ir jadvygų vardadienių išgertuvėse. Kaimo jaunimui, jų tarpe ir Polekėlės gyventojų vaikams, šie tautos šulai siūlė... smuklę ir bažnyčios smilkalų kvapą.

—Tai gal ir savo vaikų Plechavičius toliau į mokslus neleido?

Kur tau! Vienas sūnus mokėsi Kretingos, kitas — Šiaulių gimnazijoj. Mokėsi taip pat ir duktė. Parvažiuos, būdavo, gimnazistai vasaros atostogoms į tėvo dvarą, vaikščios uniformines kepuraitės ant šono pakreipę ir su ironija į tėvo bernus — savo vienmečius žvalgysis. Ne vienas kaimo jaunuolis sulaikydavo širdy kartėlį, matydamas, kad vieniems ir ribotų gabumų galima mokslo siekti, o kitiems iš anksto pagal jų tėvų kilmę ir turtą apsprendžiamas tolesnis juodadarbio pono ar fabrikanto tarno likimas. Vienintelė paguoda to meto Polekėlės jaunimui buvo laisva liaudies daina, kurios aidą po darbo ilgai kartodavo slėpiningos Tyrulių pelkės.

-:- -:- -:-

Su paskutiniaisiais Tarybinės armijos triuškinamais fašistinių gaujų likučiais į vakarus išdūmė ir jų klapčiukas, tūkstančių nekaltų lietuvių liaudies žmonių krauju savo rankas susitepęs generolas Plechavičius. Su juo kartu išgaravo paskutiniai fašizmo tvaiko likučiai iš Tyrulių papelkių. Žmonės kasdien ėmė vis labiau užmiršti Plechavičiaus lazdą. Jie patys pradėjo tvarkyti nuo seno jų ir tėvų prakaitu laistytą žemę. O pirmoji dovana, kurią jie gavo iš Tarybų valdžios, buvo TSRS Konstitucijoje užtikrinta jų vaikams teisė į mokslą. Tik tas tėvas ir motina, kurie patys neturėjo progos baigti net pradinės mokyklos, galėjo ir gali tinkamai suprasti ir įvertinti šios teisės didingumą, jaudinantį iki širdies gelmių. Pirmą kartą gyvenime buvo sudarytos sąlygos jų vaikų talentams ir sugebėjimams vystytis.

Buvusi Polekėlės pradinė mokykla nesutalpina visų norinčių mokytis. Teko atidaryti septynmetę. Bet ir joje greitai ankšta pasidarė gausiam valstiečių vaikų būriui. Tarybų valstybė papelkių gyventojams atidarė pilną vidurinę mokyklą ir pastatė puikų mūrinį pastatą kasdien vis labiau besiplečiančiame, irgi Tarybų valdžios metais pradėtame statyti, Tyrulių miestelyje. Šiandien vidurinėje mokykloje dirba 21 mokytojas, o klasių suoluose — 340 darbininkų, kolūkiečių ir naujos durpynų įmonės inteligentijos vaikų.

Dešimtys jaunuolių metai po metų gaus brandos atestatus! O juk iš tos gyvenvietės prieš 20 metų be Plechavičiaus vaikų beveik niekas nėra baigęs vidurinės mokyklos. Apie aukštąjį mokslą ir kalbos negalėjo būti. Universiteto vardas čia buvo žinomas tik iš laikraščių, kada juose buvo pranešama, jog toks ir toks pažangus studentas, nusižengęs "tautos vado linijai," iš universiteto lankan išvytas, arba — grupė studentų — buožių sūnelių, prisigėrę "Metropoly," langus išpyškino...

Pernai mokyklą baigė pirmoji dvylikos abiturientų laida. Gerbdami mokymosi teisę, kuria jiems pirmiesiems teko pasinaudoti, tyruliečiai savo tėvams ir mokytojams nepadarė gėdos; kiekvienas jų susirado savo vietą gyvenime. Irena Makaraitė studijuoja Šiaulių pedagoginiame institute, Aldona Daukšaitė — LTSR Valstybinėje konservatorijoje; Irena Nemaniūnaitė bus dantų technikė, o Birietiškių kaimo kolūkiečio Žaltausko sūnus Pranas sėkmingai išlaikė egzaminus ir ruošiasi tolimojo plaukiojimo šturmano specialybei jūrininkų mokykloje.

Tai ne informacinis besimokančiųjų jaunuolių išskaičiavimas. Tyrulių gyventojai didžiuojasi kiekvienu jaunuoliu, baigusiu vidurinę mokyklą. Juk tai kartu pasididžiavimas ir nauju tarybiniu gyvenimu.

Mokykla ir tėvai praėjusių metų abiturientų laidai sugebėjo įdiegti šeimininkišką požiūrį į gyvenimą. Jaunas mokytojų kolektyvas gali teisėtai didžiuotis, kad keturi jų auklėtiniai nuėjo dirbti į savo gimtąją apylinkę. Onutė Kuzminskaitė dirba tarybinio ūkio buhalterijoj, Albinas Gedminas — Mičiurino vardo kolūkio gyvulininkystės fermos vedėjo padėjėju. Dvi abiturientės Ona Šilvinskaitė ir Regina Liulytė dirba durpyno įmonės techikais.

—Keturi jaunuoliai su viduriniu išsilavinimu apylinkės jaunimo būry — didelis dalykas, — kalba mokyklos direktorius Naujokaitis.

Reikia tikėtis, kad tas būrys kasmet didės. Jei ir šiemet mokykla į gyvenimą išleis dvylika abiturientų, tai dabartinėje dešimtoje klasėje mokosi jau dvidešimt trys jaunuoliai. Pagaliau reikia laukti, kad, baigę mokslus, į savo apylinkę sugrįš kitur išvažiavę mokytis. Jei ne jie, tai kiti atvažiuos. Juk tai tas pats veržlus darbo ir sunkumų nebijąs jaunimas.

Tyruliuose veikia ambulatorija, pastatyti puikūs kultūros namai. Ir visa tai padaryta tik per kelerius paskutiniuosius tarybinio gyvenimo metus. O miestelis ir toliau plėsis, mokykla toliau augs. Puolimas prieš amžiais nejudintas Tyrulių pelkes ir ateity nuolat didės. Visur reikia ir reikės svarbiausio — žmonių, išsilavinusių, sugebančių valdyti sudėtingą durpių kasimo techniką. Naujas gyvenimas plečiasi ir kolūkių bei tarybinio ūkio laukuose. Jei kolūkiniame kaime čia dar ne viskas tvarkoje, jei dar yra sunkumų, darbas kartais vyksta nesklandžiai, tai dažniausiai tik dėl to, kad trūksta šeimininkišku rankų, trūksta žmonių, kurie dirbtų su užsidegimu, su meile savo tėvų žemei. Tokie žmonės ateina ir ateis iš naujos santvarkos metais išaugusios Polekėlės vidurinės mokyklos Tyrulių miestely, iš gausių kaimyninių mokyklų.

Štai kodėl šios mokyklos mokytojai, paklausti, kaip jie dalyvauja rinkiminiame darbe, apie ką ir kaip kalbasi su vietos gyventojais, atsako:

—Už mus agituoja pats gyvenimas: naujas Tyrulių miestelis, nauja vidurinė mokykla ir, svarbiausia,— joje auklėjami naujo tarybinio gyvenimo žmonės.

...Taip, negalima nesutikti su pedagogais iš Tyrulių. Naujas didelis gyvenimas dabar verda amžiais apmirusių Tyrulių pelkių pakrantėj. Ir niekas nesulaikys to naujo gyvenimo. Todėl tik nusijuokia vietos gyventojai, kai čia kartais su kitais užjūrio kapitalo agentų balsais atklysta ir praskydęs Plechavičiaus balsas. Jis neranda atgarsio net gūdžiose Tyrulių pelkėse. O velniai ir laumės, šie lietuvių liaudies pasakų veikėjai, išgąsdinti irgi vis labiau traukiasi į pelkių gilumos raistus. Ir lyg naujo gyvenimo simbolis girdisi stuksenanti durpių kasimo mašina, kurią valdo buvusio kumečio vaikas — tarybinės mokyklos auklėtinis.

Tyrulių pelkių paslaptys aiškėja...

A. Šidlauskas

Radviliškio rajonas, Tyruliai
(Iš "Tarybinio mokytojo")

Darbininkų sveikata

J. J. Kaškiaučius, M. D.

KAS DARYTI, KAI SUTRINKA VIDURIAI?

Kai viduriai labai jau išeina iš tvarkos, sukyla, sukliūra, raugulys, kartėlis ėda, po krūtine sunku ir baugu darosi, tai ilgiau nelauk. Padėk viduriam kaip nors susitvarkyti.

Pradėk mankyt, spaudyt, **masažuot pilvą.** Padaužyk, patekšlenk, o kaklą laikyk priekin atkišęs, tai lengviau atsiraugėsi. Kai pradėjai, atsiraugėt, tai maigyk pilvą ir toliau, braukyk, trainiok, tai dar ir dar daugiau dujų išsilaisvins, ir lengvėliau pasidarys širdžiai ir po krūtine. Dujos galės prasišalint ir per viršų ir per apačią.

Jeigu tokia manipuliacija nedaug tepalengvina, tai bandyk pravemt. Atsigerk šilto vandens, įmaišęs šaukštuką sodos miltelių ("bicarbonate of soda"). Kišk pirštus gerklėn, kutenk gerklę, kolei išvemsi ir tą sodos vandenį ir skilvio glites ir nuosėdas.

Kai kada gerai esti ir žarnas išjudint, vidurius išvalyt, padaryt levatyvą—klistirą (enemą), išplaut vidurius su šiltu muiliniu vandeniu. Jei nėra patogumų, tai įsidėk apačion baltojo muilo (ivory) žvakutę, sulig nykščiu didumo, pasirangyk, pasilankstyk keletą minučių, tai ir išsivalys viduriai.

Jei dalykai palengvėjo, bet ir vėl užeina sukilimas, perversmas, ypač jau atsigulusiam arba iš miego pabudusiam, tai ir vėl pradėk tą pačią procedūrą. Kelkis iš lovos, nebedrybsok, nes bus dar blogiau. Stokis, pradėk maigyt pilvą, raugėt, išlaisvink tas nelabąsias **dujas.** Po kelių kos minučių ir vėl galėsi gult. **Pakvėpuok giliai,** visu pilvu, kad, kvėpuojant, ir pilvas kilnotųsi. Po 10-20-30 gilių įkvėpavimų ir iškvėpavimų visam bus geriau, geriau ir viduriams.

Nė nelauk tokių nemalonių audrų. Geriau pasirink sau atitinkamą valgymą, ir po valgio imk po 2, po 3, po 4 priešrūgimines tabletes ("antiacid tablets"): jų yra visokių vaistinėje. Geriau jas imt, porą valandų po valgymo, kai prisidaro rūgimo ir dujų. Galima ir dažniau jų paimt, su šiltu vandeniu.

Redakcijos Atsakymai

A. M. Metelioniui. — Du straipsnius gavome, sunaudosime. Dėkojame ir prašome rašyti dažniau.

Vijurkaičiui, Miami, Fla. — Feljetono apie "verslininkus" laikraštin nedėsime. Jame nėra nei juoko, neigi ko nors rimto; be to, skaitytojai niekaip jūsų feljetono negalėtų spurasti, nežinotų, kam jus jį taikote ir kodėl.

Pregresas

Dėl pavogto bučkio

(Vaizdelis)

—Rimantai! — sušuko žmona Nastė ant savo vyro,—ar tu nesiliausi draugavęs su tąja žydelkaite? Aš visuomet nuo pat mūsų susitikimo dienos tavimi pasitikėjau, kad tu esi man ištikimas, teisingas vyras. Bet dabar jau išlindo yla iš maišo — viskas išryškėjo... Pasirodė aišku, kaip ant delno, kad tu esi nedorėlis, ištvirkėlis, šelma. Tu jau praradai dorą ir sarmatą. Tu viešai prie žmonių akių nesigėdini glamonėtis ir bučiuotis su dipuke žydelkaite. Kai man neseniai kaiminka pakuždėjo ausin apie tavo slaptus nešvarius darbelius, tai aš nė klausyti nenorėjau. Net supykusi ant jos norėjau jai į akis spiauti, manydama, kad jinai yra liežuvninkė ar kad gal iš pavydo nori tarp mūsų sukelti kokius šeimyninius nesusipratimus, kivirčus. Bet ką kaiminka sakė, tai viskas gryna tiesa. Aš dabar net apgailauju padariusi klaidą, kad netikėjau jos žodžiams ir dar su ja taip žurbiai pasielgiau. Vakar parėjusi iš mokyklos ir mūsų dukrytė Julytė irgi tą patį pasakojo apie tave ir tavo meilužę. Rodosi, kad mergaitė dar maža, vos sukako septyneri metai, tai tokiai jaunai nereikėtų suprasti apie tėvų neprideramus darbus. Tačiau ir ta mažytė viską žino... Mokykloje, jinai sakė, kitos mokinės šaipėsi iš jos, būk ji turinti vieną tėvą, o dvi mamas. Ir dar kai ką riebesnio pasakė. Pasakodama mažytė, prisiglaudusi prie krūtinės, net apsiverkė.

Rimantas, ištiktas tokių nelauktų staigmenų, klausėsi žmonos priekaištų, pamokslo. Įsmeigęs akis į grindis, lyg prasivogęs, tylėjo, prikandęs dantimis apatinę lūpą, ir ką tai galvojo. Staiga jis pakilo nuo sofos ir prisiartinęs prie žmonos, norėdamas ją apkabinti ir pabučiuoti, norėdamas tuo atšaldyti jos įkarštį ir pasiteisinti, įrodyti savo nekaltybę. Tačiau vos jam prisiartinus prie žmonos, jinai, įniršusi, stūmė jį nuo savęs abiem rankom, kad Rimantas kaip rugių pėdas parvirto ant minkšto kilimo, o Nastė vis skardžiu balsu rėkdama grasino:

—Jeigu tu, paleistuvi, išdrįsi dar kartą mane apkabinti, tai aš tau snukį sudaužysiu. Tu, šelmi, prisiekei bažnyčioje prie altoriaus mane mylėti ir iki mirties neapleisti, o dabar?.. Dabar mane paniekinai, pažeminai. Tu susiradai kitą sau meilužę, rudagalvę, kuri silkių kvapsniu atsiduoda, prie kurios įpadorus ir protingas vyras nė artyn neprieitų. Tačiau jinai tau kvepia kaip geriausias perfiumas iš Paryžiaus!..

Tu suardei mūsų vedybinio gyvenimo židinį, sukurtą per daugelį metų. Ak, kad aš tavęs būčiau nepažinusi! Kad tu su savo meiluže abudu būtumėt paskendę vidury Atlanto, vykdami į šią šalį iš Vokietijos pabėgėlių kempių, tai gal aš būčiau šiandien daug laimingesnė.

Šluostydamasi ašarotas akis skarelės kampu dar kartą sušuko:

—Rimantai! Nešdinkis iš namų kuo greičiausiai! Eik iš po mano akių, kad aš tavęs daugiau nematyčiau!

Tačiau Rimantas nenorėjo nė klausyti apie išėjimą iš namų. Jisai, teisindamasis, atsiliepė:

—Šis namas dokumentuose užrašytas ant mūsų abiejų vardų, tad tu, Nastyte, neturi jokios teisės iš jo mane išvaryti. Ir aš norėčiau tavęs, Nastute, gražiuoju paklausti: Kas tau pasidarė? Per 8 metus nuo pat mūsų susituokimo dienos tu dar niekuomet tokia nebuvai, kokia esi šiandien. Be matomos priežasties ir be jokio reikalo tu pasiutai! Ar gal kas kitas tavo galvon įsikraustė? Tu man neduodi nė pasiteisinti apie primetamą man svetimoterystę, arba neištikimybę, apie kurią aš savo gyvenime nė sapnuose nesapnavau. Tu neprisilaikai jokių faktų ir neturi prirodymų, šmeiždama mane ir tą nekaltą merginą su savo palaida burna. Gal tu prisiklausei žemiausios rūšies davatkėlių liežuvių, kurios, norėdamos sudrumst mūsų darnius santykius, pačios, dangstydamosi dorovės skraistėmis, išranda nešvankiausių žodžių, būdamos paskendę šmeižtų stichijoj. Tu pati gali suprasti gerai, kad tokie išgalvoti šmeižtai vedusių poroje nieko gero neneša geriems gyvenimo santykiams. Aš prisipažįstu, kad tą brunetę merginą, Goldbergaitę, pažįstu per daugelį metų, dar begyvenant Lietuvoje, kuomet per trejetą metų mokiausi D. Vytauto universitete, ir tenai pirmu kartu su ja susipažinau. Pasakysiu tiesą, kad puiki, inteligentiška ir išmintinga mergaitė, medicinos gydytojo I. Goldbergo duktė. Bet, prasidėjus antrajam pasauliniam karui ir hitlerinėms armijoms užplūdus Lietuvą, Goldbergaitei pasisekė išbėgti į Šveicariją, o mane vokiečiai okupantai prikergė prie jų gestapininkų pagelbėti jiems medžioti raudonuosius. Tačiau, Hitlerio armijoms karą pralaimėjus, jie buvo priversti trauktis iš Lietuvos į savo faterlandą nuo raudonosios armijos. Su jais ir aš pasitraukiau. Vokietijoje teko pagyventi tik apie pusmetį, ir pasisekė laimingai atvykti į JAV, į šį miestą, kur tu, Nastute, sakei buvai gimus ir užaugus. Atvykęs, pirmutinį darbą gavau popierinių dėžių įmonėje, kur pradėjęs dirbti ir vėl netikėtai susitikau dirbtuvės raštinėje tą pačią merginą Goldbergaitę. Tai buvo didelė staigmena. Čia visiems aišku ir suprantama: mes kaip seni pažįstami, nesimatę per kelioliką metų, negalime vienas kitam išpasakoti trumpu laiku savo įgytus įspūdžius, kokius mes patyrėme karo laiku. Tad kas tame blogo, kad mes susitikę draugiškai pasikalbam?

Nastė, beklausydama Rimanto pasiteisinimo kalbos, užraudusi tampė savo apatinę lūpą, nekantriai laukdama, kada jis užbaigs pasakoti savo melus. Jinai atidžiai sekė kiekvieną Rimanto ištartą žodį ir tuo pat laiku gaminosi amunicją savo artilerijai, kad kuo greičiau atidaryti iš savo patrankos ugnį. Ir netrukus jinai prapliupo:

—Rimantai, ar tu nesigėdini mane mulkinti ir išdrįsti vadinti draugišku pasikalbėjimu, lovoje gulint su rudaplauke? Tu šito fakto negali užsiginti, nes aš turiu ir liudininkę. Apartmento savininkė ponia Swartz savo akimis matė tavo vadinamus draugiškus pasikalbėjimus, kai tu, vogčiomis užlipęs laiptais ant trečio aukšto ir įėjęs į Goldbergaitės kambarį, ją glėbiu apkabinęs pabučiavai ir šastelėjai ant lovos. Garbinai ją kaip kokią dievaitę. Tu po kelis sykius ją girdamas kartojai: "Ak, koks tavo kūno gražumėlis!.." Tu, velnio vaike, taip kalbėdamas savo sugulovei paniekinai ir įžeidei mane. Tad pasakyk man, ko trūksta man, kas užaugino mūsų dukrytę Julytę, ar ne aš? Nuo pat josios užgimimo dienos per aštuonis mėnesius ją savo krūtimis maitinau. Tik vėliau buteliuką pieno su žinduku duodavau. Pasakyk man dabar tiesiai į akis: Kuo jinai tave užkerėjo ir nutvėrė už širdies? Tu, bėglių dipukų karaliau, paškudninke! Jeigu tau ana taip meili, tai gali ją laikytis... o aš eisiu pas advokatą, ir neužilgio viskas bus baigta...

(Bus daugiau)

TORONTO, CANADA

SŪNŲ IR DUKTERŲ DRAUGIJAI 45 METAI

Užpraėjusį sekmadienį čia įvyko parengimas paminėjimui 45 metų, kai įsikūrė Sūnų ir Dukterų Draugija (dabar žinoma kaip Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija). Vakaras buvo gana įspūdingas.

Draugas J. Kevėža, šios draugijos Toronto kuopos pirmininkas ir senas veikėjas, buvo programos vedėjas. Pirmiausia jis pakvietė Bangos chorą, kuris ir atidarė vakarą padainuodamas Kanados himną ir keletą lietuviškų dainelių. Kaip mišrus choras, taip ir jo vyrai padainavo labai gražiai. Taipgi labai gražiai sudainavo duetą J. Mileris ir E. Laurusevičienė. Tikrai buvo malonu girdėti lietuvišką dainą. Ir dainelės buvo gražios ir gražiai padainavo.

Po to pirmininkas trumpai perstatė draugijos kūrėjų pirmą nutarimą ir išvardino jos kūrėjus. Bet iš jų nė vieno nebesirado — visi mirę. Jis taip pat išvardino seniausius narius, iš kurių keturi buvo salėj ir buvo pakviesti ant scenos ir prisegtos raudonos rožės. Tai draugas A. Morkis, F. Stukas, E. Dabrovolskienė ir V. Stukienė. Paskui dar buvo išvardinti ir pagerbti daugiausia nuveikę draugijos labui nariai.

Nuo centro komiteto sveikino G. Paliliūnas (hamiltonietis), nuo Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopos S. Zostautas, nuo Moterų Kliubo M. Paužienė, 2-ros kuopos (Hamiltono) atstovas J. Aršauskas ir nuo Liaudies Balso J. Yla. Visi linkėdami draugijai geros sėkmės.

Draugas A. Morkis, kaip vienas iš seniausių narių, apibūdino, kaip ši organizacija atsirado. Pasirodo, kad ji susikūrė pasėkoje Švento Juozapo Draugijos skilimo dėl išpažinties klausimo. Daugumai narių nubalsavus išmesti iš konstitucijos privalomos metinės išpažinties klausimą, draugija skilo ir davė pradžią mūsų draugijai.

F. Stukas pastebėjo, kad draugija savo gyvenime turėjo daug vidujinių kovų. Būdavo, sakė jis, daug barnių. Parėjus iš susirinkimo kiekvienas jausdavosi baisiai išvargusiu, susinervinusiu. Bet per paskutinius 15 metų draugijoje nėra jokių nesutikimų, narių tarpe didžiausias draugiškumas. Sako, malonu dabar dalyvauti susirinkimuose.

S. Zostautas pastebėjo, kad Sūnų ir Dukterų Draugija ir Kanados Lietuvių Literatūros Draugija gražiai sugyvena ir kooperuoja apšvietos ir kultūros darbe.

Ant galo reikia pastebėti, kad Toronto kuopa, kuri ilgą laiką veikė kaip ir centralinis komitetas, turi dar virš 300 narių. Per visą Kanadą yra 10 kuopų ir arti 700 narių. Nuo įsikūrimo dienos draugija neteko arti 100 narių mirusiais.

Vakaro programa buvo užbaigta trumpu perstatymu komedijos "Kelionė į mėnulį." Vaidino T. Mingilienė, J. Valūnas, J. Šimkūnas, E. Laurusevičienė, G. Račys ir E. Račienė. Jiems padėjo J. Mileris, J. Mingilas ir J. Yla.

Veikalą sukūrė drg. J. Yla. Tai pilnas judrumo veikaliukas, ir žiūrovus gražiai pajuokino.

Veikalas gerokai nukentėjo dėl stokos laiko. Viskas buvo pravaryta skubotai, nebuvo laiko net scenerijas tinkamai pakeisti. Be to, ir artistai buvo išvargę po ilgų kelionių. Veikalas pavaizdavo, kaip du gurkšnotojai bandė pademonstruoti savo "gudrumą." Jie, grįžę vėlai ir labai įsikaušę, bando išsiteisinti žmonoms, kad juos nugirdė, sužinoję, jog jie prisirašė prie ekspedicijos į mėnulį. Girdi, jie ton kelionėn ruošėsi tikslu atlikti didelį žygį savo žmonų garbei. Bet kada ant rytojaus moterys perstato savo planą — vykti į Kaliforniją, pasisamdyti didįjį teleskopą ir stebėti, kaip jie nusileis ant mėnulio, reikalas visai pasikeitė ir ant galo jie visai suklupo, visos jų pastangos nuėjo niekais.

Reporteris

BROCKTON, MASS.

MIRĘ LIETUVIAI

Sophie Gutauskienė (Vasiliauskytė), 52 metų, mirė balandžio 28 d. Paliko sūnų, dukterį ir gimines dideliam liūdesy. Palaidota Kalvarijos kapinėse.

Gegužės 3 d. mirė Montellos lietuvių makartistas Anthony W. Eudaco — Antanas Juodeikis. Daug kas iš pažangiųjų, sužinoję apie jo mirtį, nusidžiaugė. Palmerio areštų laikais šis asmuo buvo prisišliejęs prie pažangiečių, įėjo į politinių kalinių gynimo komitetą, paskui tapo slaptosios policijos šniūkštas. Kadaise sudarė komitetą iš tautininkų ir klerikalų. Melagingais įskundimais policijai, viename mitinge, Lietuvių Piliečių Klube, buvo daug draugų areštuota. Jie užvaldė minėtą klubą. Šv. Roko draugystė paskui norėjo užvaldyti Liet. Taut. Namo Draugovę ir pervesti namą Romos katalikų nuosavybėn. 1926 m. sudarė sąmokslą ir melagingai įskundė valdžiai Ant. Bimbą, kuomet jis važinėjo su prakalbų maršrutu po Massachusetts valstiją, ir buvo čia areštuotas. Mažai kas dalyvavo šio elemento laidotuvėse.

Dabar jo šeimyna ir jo pasekėjai pamatė, kokį sau atjautimą gavo šis skundikas po mirties.

Kai visi pažangieji išeiviai sužinos, kad minėtas tipas pakratė kojas, irgi nusišypsos. Tuomet nuo jo nukentėjo ir S. Smithas, kuris dabar gyvena Indianos valstijoj, A. Baronas, gyvenąs Kalifornijoj, ir kiti, kurie prisimins tuos šito makartisto blogus darbus iš 1924-5-6 metų.

PRISIMINUS K. BENIULĮ

Jo laidotuvės įvyko balandžio 4 d., Pine Hill kapinėse. Buvo daug lydėtojų. Buvęs jo advokatas Samuel Jaffy pasakė (angliškai) kalbą, primindamas K. Beniulio nuveiktus darbus už socializmą. Paskui visi palydovai buvo užkviesti į Liet. Taut. Namą ant pietų.

Velionį pradėjau pažinti 1915 metais. Tai buvo geras organizatorius ir veikėjas visose darbininkiškose kuopose. Jis rėmė lietuviškus ir angliškus darbininkų laikraščius, gelbėjo Palmerio laikais areštuotus ir išvežtus į Deer Island montelliečius — lietuvius ir kitus. Dalyvavo gynime Sacco ir Vanzetti. Išbėlavo Antaną Bimbą, kai 1926 m. buvo čia areštuotas.

1931-2 metais organizavo bedarbius ir pats, palikęs savo žmoną ir mažą dukrytę, maršavo į Washingtoną su kitais bedarbiais už socialinės apdraudos įstatymą. Jis vėlesniu laiku daug dirbo gelbėjimui politinių kalinių. Mėgo dailę, meną, priklausė Liuosybės chorui, buvo jo organizatorius. Jis rėmė visas Amerikos darbininkų kovas už geresnį būvį.

Velionis priklausė prie Liet. Taut. Namo draugovės, LLD 6 kp. ir LDS 67 kp. Skaitė ir rėmė finansiniai Laisvę, Daily Workerį, Vilnį, Liaudies Balsą.

Iš Lietuvos kilęs iš Armoniškių kaimo, Veliuonos parapijos.

Mačiau Vilnyje užuojautos pareiškimą nuo jo giminaičių M. ir J. Rulių, iš Rockford, Ill. Sako, kad paliko Lietuvoj brolį Bronių ir dvi seseris — Uršulę ir Agnieška. Velionis su jais susirašinėdavo.

G. Shimaitis

Bausmė už rūkymą ne vietoj

Coney Island moteris Jean Cininerį buvo teisėjo nubausta $5 už rūkymą subvėje.

Apiplėšė unijos raštinę

ILGW unijos lokalinę raštinę plėšikai apiplėšė ir išsinešė $875.

PHILADELPHIA, PA.

HELP WANTED—FEMALE

CLERK - TYPIST

Experience not nec. **THE HOOVER CO., 4847 N. Broad St.** Pleasant working conditions. Fringe benefits & permanent work. Phone **Mr. Genello DA. 4-2266 for appt.**

(94-101)

Vasariniai Parengimai

Pasinaudokite vasaros grožybėmis. Iš aprūkusių miestų traukime į tyrus laukus, kur žaliuoja miškai ir žydi gėlynai. Būkime liksmuose sambūriuose su savo draugais ir pažįstamais. Štai progos maloniems pasimatymams ir pasilinksminimams:

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ PIKNIKAS

Graži dainų programa, kurią atliks

JONAS SABALIAUSKAS, TENORAS
ONA DIRVELIENĖ, SOPRANAS

Birželio 9 June

Pradžia anksti—10-tą val. ryto

Maple Parke

LAWRENCE-METHUEN, MASS.

Baltimorės Iškilmė

Didysis Laisvės Piknikas

Programą atliks pagarsėjęs

Aidsietyno Kvartetas

Iš New Yorko

Finų Merginų Grupė

Dainuos ir šoks savo tautinius šokius

Birželio 16 June

SLOVAK NATIONAL HOME & PARK
6526 Holabird Ave., Baltimore

Pradžia 11 val. ryto
Muzika nuo 3:30 iki 8:30.

Įžanga 75c

Brockton-Montello, Mass.

Didysis Laisvės Piknikas

Su labai įdomia programa

Liepos 4 July

Prasidės 1 val. ir tęsis iki vėlumos

Liet. Taut. Namo Parke

Winter St. ir Keswick Rd., Montello

DIDŽIOJO NEW YORKO APYLINKĖ

Literatūros Draugijos II-sios Apskrities

LINKSMAS PIKNIKAS

Pelnas skiriamas išleidimui knygos

Gydymo Istorija

Parašė
Dr. Jonas Stanislovaitis ir
Dr. Antanas Petrika

Gera Muzika Šokiams

Įvyks sekmadienio popietį

Liepos 14 July

Šauni Dainų Programa

Steamboat Inn Parke

91 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y.

Pradžia 1-mą val. d., Įžanga 75c.

CHICAGO, ILL.

IŠPŪDŽIAI IŠ "VILNIES" SUVAŽIAVIMO

Šis dienraščio Vilnies dalininkų suvažiavimas, įvykęs sekmadienį, gegužės 5-tą, Mildos Teatre, buvo entuziastiškesnis ir pasekmingesnis už kitus suvažiavimus.

Praėjusių metų suvažiavimas taip pat buvo pavasarį, pradžioje gegužės. Pernai laikraščio paramai buvo sudėta virš 2 tūkstančių, o šiame suvažiavime — visa tūkstantine daugiau sveikinimų suplaukė dėl pažangaus judėjimo laikraščio.

Jo neprieteliai akis išpūtę laukia jo mirties. Bet Vilnis, kaip tik priešingai, pradeda stiprėti ir jos priešai akis pražiūrės. Laikraštis gyvuos, kaip gyvavo, gins savo teises ir kovos prieš reakciją bei jos "patriūbočius." Pasišventusių žmonių netrūksta, o dar ir naujų rėmėjų atsiranda.

Rytuose, New Yorke, kur yra daug lietuvių, dėl tos pačios idėjos gyvuoja dienraštis "Laisvė." Chicagos lietuvių kolonija, kuri yra daug didesnė, yra pasiryžusi išlaikyti ir leisti kasdien Vilnį. Visose valstijose apsigyvenusieji lietuviai, nuo Atlantiko iki Pacifiko, palaiko šiuos dienraščius.

Ir šis Vilnies suvažiavimas turėjo nemažai organizacijų atstovų bei pavienių dalininkų. Nors buvo atvykusių iš toliau, pačių chicagiečių, iš visų jos kolonijų, buvo daugiausia. Atvykę į šiemetinį suvažiavimą, visi jie rimtai svarstė savo laikraščio reikalus.

Po pirmosios sesijos, apie pirmą valandą, apatinėje buvo visi atstovai pavaišinti gerais pietumis. 2-rą valandą prasidėjo antroji sesija. Po svarbių raportų ėjo intensyvios diskusijos, kurios buvo konkrečios, naudingos dienraščiui.

Paskui buvo smagu žiūrėti, kaip sveikinimai su aukomis pradėjo plaukti. Ilgai nėmė geraširdžiams ir sumaniems Vilnies patriotams suaukoti virš trijų tūkstančių. Vėliau įplaukė dar ir daugiau.

Visos kolonijos puikiai pasidarbavo ir sukėlė nemažas sumas paramos. Tiesa, Roselandas pralenkė visus. Jų laimė, kad Jean Urmonienės asmenyje jie turi nepaprastos energijos vadą.

Pasibaigus sesijoms, buvo kuklį koncertinė programa. J. Misevičius perstatinėjo programėlės dalyvius.

Pirmiausia pasirodė duetas, C. Stanevičienė ir A. Dočkienė, kurios gražiai padainavo "Atėjo pavasarėlis," ir Motinos dienos proga, pagerbimui brangiųjų motinėlių — "Oi, motin, motinėle..."

P. Dauderis solo padainavo dvi daineles: "Muza" ir "Darbuokis ir triusk."

Jausmingai ir gražiai padainavo Bernotaitė - Urbikas: "Keliauju su daina" ir "Plaukė sau laivelis."

Visiems pianu akompanavo Onutė Petrutis.

Apie 6-tą valandą prasidėjo šaunusis banketas, apačioje — ten, kur buvo duoti pietūs. Stalai buvo papuošti gyvomis gėlėmis. Svečių buvo pilna svetainė. Visi valgė pasigardžiuodami, nes kruopščiosios gaspadinės prigamino pakankamai skanaus maisto ir rūpestingai, greitai visiems patarnavo.

Prie bufeto buvo daug užsilavotojų, kurie draugiškai šnekučiavosi. Vilnies suvažiavimas - konvencija pradėjo pakilusiu ūpu ir geromis pasėkmėmis.

Vilnies redaktoriai irgi buvo gerai nusiteikę: V. Andrulis, L. Prūseika, L. Jonikas, J. Mažeika ir ad. ministratorius J. Pauliukas. Gerai jautėsi ir visi kiti štabo nariai, bendrovės direktoriai ir alternatai bei kiti dalyviai.

Vilnis keliaus po visą plačią šią šalį, po visus kontinentus, neišskyrus ir pačios Lietuvos. *R. Š.*

KAUNO HES STATYBOJE

Kaunas. — Kauno hidroelektrinės statytojai beveik kilometro ilgio užtvara atitvėrė būsimą elektrinės įrenginių daubą nuo upės, kuri čia susiaurinta apie 60 metrų. Tačiau daubo je esantis Nemuno vanduo neleidžia mechanizatoriams plačiau išplėsti darbų fronto.

Šiomis dienomis stojo rikiuotėn galinga siurbinė, prie kurios dirba jaunos mašinistės Alina Rutkauskaitė, Rima Kačiulytė, Antanina Chasenova. Specialybę jos įsigijo statyboje, kur pradžioje dirbo pagalbinėmis. Iš daubos išsiurbta ir grąžinta į Nemuną dešimtys tūkstančių kubinių metrų vandens. Sukalus plienines įlandas į užtūrą, dauba bus apsaugota nuo vandens filtravimo iš Nemuno.

Artimiausiu laiku šioje vietoje, kuri dabar yra po vandeniu, pradės dirbti galingi ekskavatoriai, kurių kaušų talpa 2.5-7 kubiniai metrai. *Elta*

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Smagu bus pasimatyti su chicagiečiais

Šeštadienį, gegužės 18, kaip buvo rašyta, atvyks nemaža delegacija iš Chicagos. Kadangi turiu ten pažįstamų, tai gal ir kas nors iš jų čion atvyks. Todėl aš bandysiu dar gerokai prieš koncerto pradžią Liberty Auditorijoje būti.

Atrodo, kad ir iš kitų miestų nemažai svečių turėsime. Tai bus smagu su visais susieiti, pasikalbėti, mintimis pasidalinti.

Koncertas, kaip atrodo, bus vienas geriausių. Tai bus geriausia proga mums newyorkiečiams pasiklausyti gražios muzikos, puikių liaudiškų dainų.

Man bus smagu pamatyti, kuris choras — mūsiškis Aido choras ar Hartfordo Laisvės choras — bus laimėtoju festivalyje.

Šeštadienio vakare lai Lietuvių Kultūrinis Centras būna perpildytas lietuviška publika. Lai lietuviška daina skamba kuo plačiausia.

O sekmadienį kaip 1 val. galėsime Liberty Auditorijoje kartu su visais svečiais skaniai pasivaišinti iškilmingame bankete. **Grikis**

MIRĖ

Juozą Marmoką laidos ketvirtadienį

Pirmadienio rytą mirė Juozas Marmokas, gyvenęs 56 Sheridan Ave., Brooklyne. Mirė turėdamas 68 m. amžiaus.

Liko nuliūdime žmona Elena, sūnus Edwardas, marti Elena ir du anūkai, taipgi daug giminių ir draugų.

Buvo dienraščio Laisvės skaitytojas ir rėmėjas, taipgi lietuvių pažangiųjų organizacijų narys.

Nuliūdime likusiai šeimai reiškiame nuoširdžią užuojautą. (Informacijai galima pašaukti į namus: AP. 7- 6469).

Jau palaidojo žymų unijistą John Steubeną

Praeitą sekmadienį tapo palaidotas John Steuben, unijino veikimo veteranas, kuris taipgi daug darbavosi komunistiniame judėjime. Nors Steuben mirė turėdamas tik 50 metų amžiaus (nuo širdies smūgio), jis jau turėjo ilgą karierą Amerikos darbininkų judėjime. Jis buvo vienas ankstyvų organizatorių plieno pramonėje ir žymiai prisidėjo prie CIO sutvėrimo.

Steubenas per apie 30 metų buvo komunistinės jaunimo sąjungos ir paskui Komunistų partijos narių. Praeitą žiemą jis pasitraukė iš K. partijos, nes nesutiko su kai kuriomis jos politikos dalimis.

Iki keleri metai atgal jis redagavo pažangų unijų žurnalą "March of Labor". Jis parašė dvi knygas, "Labor in Wartime" ir "Strike Strategy". Iš unijinės veiklos jis labiausia pasižymėjo 1937 metų Republic Steel streiko vadovaime Youngstown, Ohio.

Pasikorė Coney Islande

Bronxo gyventojas Albert Saynisch, atvykęs į Coney Islandą, pasikorė po "boardwalku". Jis sirgimėjo, turėjo 73 metus amžiaus.

DAR GĖLYNUI

Neseniai buvo rašyta, kad LKC gėlynas šiam sezonui jau viskuo aprūpintas. Tačiau Lilija dar įsiūlė $2 jo reikalams. Dėkui! **Gėlininkas**

Policijos fondas paaukojo $7,500

Policijos komisijonierius Kennedy praneša, kad policijos labdarybės fondas paskyrė $7,500 šešioms labdaringoms įstaigoms.

Batsiuviai irgi nutarė stoti už daugiau poilsio

Batsiuvių unijos (United Shoemakers) su važiavimas, kuris įvyko praeitą savaitę, nutarė kovoti už daugiau poilsio, už trumpesnę darbo savaitę, o gal už mažiau valandų per dieną. Suvažiavime tas klausimas plačiai diskusuotas, bet nepriimta konkretiška rezoliucija, ko reikalauti: keturių dienų darbo savaitės, arba penkių denų, bet su mažiau darbo valandų kiekvienoje dienoje.

Nutarta palikti naujajai unijos pildomai tarybai smulkmeniškiau klausima apsvarstyti, taipgi susitarti su kitomis unijomis, kurios planuoja statyti panašius reikalavimus. Su važiavimas tik tiek nutarė, ir tai vieningai, vienbalsiai — reikia kovoti už daugiau laisvo laiko, daugiau poilsio, tuo pačiu laiku neleidžiantis kirsti algas.

Suvažiavime kalbėjo AFL-CIO organizavimo direktorius. Jis sakė, kad kai kam unijinis judėjimas gali atrodyti galingu, nes turi apie 15 ar 16 milijonų narių. Bet faktas yra, sakė jis, kad dar yra net 26 milijonai darbininkų, kurie neorganizuoti. Su laiku ir laipsniškai jie irgi bus suorganizuoti. Neorganizuotų darbininkų tarpe yra ir nemažai batsiuvių, nes batų pramonė yra tarp silpniausiai organizuotų. Prie United Shoeworkers of America priklauso tik apie 50,000 narių, o batsiuvių yra virš 100,000.

New Yorko spaudoje

Kuomet aną savaitę koks tai gengsteris pašovė gengsterių-gemblerių karalių Costello, spaudoje iškelta, kad prieš pat šovimą Costello pietavo su vietinio itališko dienraščo "Il Progresso Italo-Americano" redaktorium Pope.

Itališkasis dienraštis dabar bando aiškinti savo skaitytojams, kodėl vyriausias redaktorius draugauja su genksteriu. Aiškinimas maždaug toks: Pope pietavo su Costello ne kaip su asmenišku draugu, bet norėdamas iš jo išgauti įdomią informaciją savo laikraščiui.

Joseph (Socks) Lanza jau trečią savaitę užima pirmą vietą New Yorko laikraščių antgalviuose. Pasirodo, kad Lanza įstengė tęsti savo suktybes, pinigų išspaudimą iš žuvų rinkos pirklių, ir būdamas kalėjime ir ant parolės. Visas skandalas darosi vis labiau įveltas. Plačiausiai apie jį informuoja "News", bet neatsilieka ir "Times"...

Paramount teatras rodo "The way of the Gold", vakarietišką ekstravaganzą spalvose ir cinescope. Vaidina Jeffrey Hunter, Sheree Nort ir eilė kitų kiek žinomų aktorių.

VAIKUTIS NUKRITO NUO 14-TO AUKŠTO

18 mėnesių vaikutis iškrito iš tėvų apartmento pro langą ir nukritęs nuo 14-to aukšto užsimušė.

Lietuvių Kalbos
Žodynas

Išleistas Lietuvoje, 990 puslapių, kaina $5.00. Kartu su užsakymu prašome prisiųsti ir pinigus.

Laisvė
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.

Dipukai pasmerkę dipukus mušeikas

Vieną vakarą man užėjus į Williamsburgo Lietuvių Piliečių Klubą, mane pasitiko pažįstamas dipukas ir pradėjo kalbinti. Besikalbant jis priminė ir tai, kad nei jis, nei didelė dipukų didžiuma nepritaria tokiam tūlų kelių dipukų elgesiui, kuris tik žemina dipukų vardą žmonių akyse.

Tai kalbėdamas jis turėjo mintyje balandžio 13 d. ištikusias muštynes, kur dipukai piketninkai užpuolė ir sumušė tris senyvus žmones. O tai nekultūringas tų dipukų elgesys, jis dar dadūrė. Todėl ir taip vadinamas prieškomunistinis frontas nuo jų atsiribavęs, su jais nieko bendro neturi.

Kiek tame tiesos, sunku pasakyti. Bet kadangi Vienybėje buvo rašyta, kad tas prieškomunistinis frontas nebeturis nieko bendro su dvejetu aršiųjų hitlerinių dipukų, kurie nuolatos pikietuoja kultūrinius parengimus, tai galima tikėt, kad tarp jų nėra vienybės ir tiems erštams nėra pritarimo.

Klubietis

TEATRUOSE

Victoria teatre dabar rodo svarbų filmą "The Bachelor Party", kuri paruošė ir jame vyriausią rolę vaidina Paddy Chayevsky, jau gerai pagarsėjęs filme "Marty".

"The Bachelor Party" diregavo Delbert Mann, išleido Harold Hecht. United Artists gamyba.

Filmas parodo, kaip nevedę žmonės nuobodauja. Pasilinksminimui jie ruošia puotas. Filmas originalus ir turi nemažai juoko. Žiūrėtojams-kiausovams netenka nuobodžiauti.

Praeitą ketvirtadienį ne angliškų New Yorko laikraščių filmų kritikai susitiko su Cecil de Mille, garsiu filmininku. Jis kalbėjo apie jo paskiausį filmą, "The Ten Commandments" "(Dešimt Įsakymų"), kuris dar rodomas Criterion teatre. (Visos sėdynės dar rezervuotos, biletus reikia iš anksto užsisakyti).

Dalyvavę kritikai statė de Mille'ui įvairius klausimus, į kuriuos jis atsakė.

Trans-Lux Normandie teatras Manhattane rodo seną filmą "For Whom the Bell Tolls". Tame filme vaidina Ingrid Bergman ir Gary Cooper. Filmas padarytas pagal to paties vardo Hemingway knygą apie Ispanijos pilietinį karą. Filmas pamatiniai reiškia simpatijas lojalistų pusei.

Radio City Music Hall dar vis rodo su dideliu pasisekimu "Funny Face", filmą, kuriame vyriausioje rolėje vaidina gabioji Audrey Hepburn.

Jau devintas mėnuo, kaip Plazos teatras Manhattane rodo "Lust for Life", artisto Van Gogh biografinį filmą.

Astor teatras Manhattane rodo filmą "Something of Value". Šis filmas pagamintas pagal Roberto Ruark to paties pavadinimo knygą ir turinys yra apie Keniją, baltų kolionistų kovą prieš vietinius negrus ir jų tautinio išsilaisvinimo judėjimą.

Knygoje negrai vaizduojami kaip laukiniai barbarai ir žiaurūnai, baltieji — kaip taurūs kovotojai. Vis pažangūs kritikai tą knygą aštriai pasmerkė. Filme atsispindi tos pačios reakcinės tendencijos. Tai filmas, kuris nevertas matymo.

HELP WANTED-MALE

REIKALINGI
MAŠINOS
OPERATORIAI

Dirbti Pas
Readers's Digest

Darbas nuo 12-tos dieną
iki 7 vakaro
Laikinas darbas 2 ar 3 mėnesiams
$48.65 Į SAVAITĘ
Kreipkitės į
Personnel Ofisą
8:30 A. M. iki 3 P. M.
Ant Route 117
Tarp Chappaqua ir Mt. Kisco
Telefonuokite CHappaqua 1-0400
dėl platesnių informacijų.
(91-94)

REAL ESTATE

MASPETH

60th St. & 60th Ave. Naujas namas, 2 šeimom. Po 4½ ir 3 kambarius. Kaina $22,500.
Skambinkite:
ED. 3-2050 ar AP. 7-6387.
(88-94)

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172

AIDO CHORAS

Pamoka pasiruošti dainuoti LMS suvažiavimo koncerte šį šeštadienį ivyks šio trečiadienio vakarą, geg. 15, 7:30 val. Būtina visiems dalyvauti.

Valdyba

Brooklyno Moterims

Moterų klubo svarbus susirinkimas, paskutinis šį pavasarį, įvyks gegužės 16 vakarą. Lauksime visų.

Valdyba

For Rent

Bronx, N. Y., 704 Hunts Point Ave., Store in Taxpayer. Ideal for light manufacturing, 900 square feet. 2 entrances, high ceiling. In taxpayer. Excellent Transit facilities. Reasonable. **FA. 4-1144.**
(93-95)

Kalbink užsirašyti Laisvę tuos, kurie jos dar neskaito.

KELIAS Į LAIMĘ
Apysaka
Parašė R. Mizara

Nepaprastai įspūdinga apysaka iš lietuvio emigranto gyvenimo Amerikoje: apie netikėtą jo pralobimą, pagaliau grįžimą į Lietuvą, ten įsivėlimą į klastingos meilės pinkles ir baigimą gyvenimo tragiška mirtimi.

Knyga iš 370 puslapių
Kaina $1.50
Laisvė
110-12 Atlantic Ave.
Richmond Hill 19, N. Y.

PROŠVAISTĖS
Širdį Jaudinanti
Jono Kaškaičio
Poezija
Taipgi trumpa autoriaus biografija, kuri labai įdomi
Knyga iš 330 puslapių
Kaina tik $1.50
Laisvė
110-12 Atlantic Ave.
Richmond Hill 19, N. Y.

L.M.S. Suvažiavimo Meniniai Parengimai

Liberty Auditorija, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill

KONCERTAS

Šeštad., Gegužės 18
7 val. vakare

Turtinga meninė programa: solistai, chorai, grupės

JERRY MIKUŽIS
sopranas iš Chicagos

C. STANEVIČIENĖ ir
A. DOČKIENĖ
duetas iš Chicagos

SUZANA KAZOKYTĖ
solistė iš New Yorko

ONA STELMOKAITĖ
dainininkė-deklamatorė iš N. J.

LAISVĖS CHORAS iš Hartfordo

AIDO CHORAS iš N. Y. ir kiti

DOROTHY YUDEN
koncerto akompanistė

Įžanga $1.50

BANKETAS

Sekmad., Gegužės 19
1 val. popiet

Prano Balevičiaus atminčiai pagerbti

Meninė Programa

Bankete bus išpildyta turtinga meninė programa, susidedanti iš senų ir naujų Balevičiaus kūrinių. Taipgi bus naujai pasirodžiusio P. Balevičiaus rinkinio prezentavimas.

Įžanga $2.50